

چندین بار از امام عزیزمان (ره) پرسیده بودم که شما از چه زمانی به فکر ایجاد حکومت اسلامی افتادید و آیا قبل از آن چنین تصمیمی داشتید؟ (این پرسش به خاطر آن بود که در سال ۱۳۴۷، درس‌های «ولایت فقیه» ایشان در نجف شروع شده بود و ۴۸ نوار از آن درس‌ها نیز به ایران آمده بود). ایشان گفتند: درست یادم نیست که از چه تاریخی مسأله‌ی حکومت برایمان مطرح شد؛ اما از اول به فکر بودیم بینیم چه چیزی تکلیف ماست، به همان عمل کنیم؛ و آنچه که پیش آمد، به خواست خداوند متعال بود. ۶۸/۴/۲۰

سیاست دولت چیست؟

آرمان: یک نوع رهاشدگی در حوزه اقتصادی را شاهدیم. علت اصلی و کلیدی این بود که دولت انتظار داشت با برجام به نتیجه غایی برسد و با ورود سرمایه خارجی بتواند اقتصاد را متحول کند و چون این دید حاکم بود و تحقق نیافت و در سایه آن دولت برنامه اقتصادی تفصیلی هم نداشت، این پراکندگی در حفظ ارزش پول ملی و نرخ ارز و امثالهم شکل گرفت. دو رویکرد می‌توان در این ارتباط متصور شد.

دیدگاه کارشناسان اقتصادی نسبت به حوزه اقتصاد این است که یک گروه معتقد است تورم تازه در پلکان‌های اولیه قرار دارد و قطعاً باید تا انتهای پله رفت و در نتیجه تورم از هم گسیخته خواهد شد و بسیار بیش از وضعیت کنونی بالا خواهد رفت. اما گروه دیگری اعتقاد دارند که تورم در همین نقطه متوقف خواهد شد. این دو نگاه را باید از دو دریچه مورد تحلیل قرار داد؛ دسته اول، معتقدند چون نه تنها برنامه اقتصادی منسجمی توسط دولت بلکه اصلاً برنامه اقتصادی ارائه نشده و رهاشدگی حوزه‌های مختلف اقتصاد را شاهد هستند. بنابراین با توجه به وضعیت نقدینگی فعلی که حدود (۱۸۰۰ هزار) میلیارد تومان است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال به (۲۰ هزار هزار) میلیارد تومان برسد، در نتیجه با توجه به اینکه رقم سود بانکی هم از سوی بانک مرکزی ۲۰ درصد اعلام شده و بانک‌ها بیش از این مجاز به پرداخت نیستند. در یک حساب دو تا چهارتا، اگر ۲۰ درصد ۲۰ هزار میلیارد را در نظر بگیریم بیش از ۴۰۰ هزار میلیارد تومان هم به میزان نقدینگی اضافه خواهد شد و در نتیجه افزایش نقدینگی خودش با توجه به اینکه در جایی به نام تولید با خدمات با ارزش افزوده بالا نمی‌نشیند، اثر خود را روی تورم خواهد گذاشت و تورم افزایش پیدا خواهد کرد.

بسترهای اقتصادی حضور ایران در سوریه

ایران: با فروکش کردن آشوب‌های داخلی سوریه، اینک زمانی فراهم شده که دولت سوریه خرابی‌های هفت سال جنگ داخلی را با کمک کشورهای دوست از جمله ایران ترمیم و بازسازی کند. این در حالی است که سوریه خودش سرمایه و حتی نیروی انسانی کافی ندارد و کشورهایی چون ایران، روسیه و لبنان و تا حدودی هم حزب‌الله در یک موقعیت بسیار خوبی قرار دارند که می‌توانند به روند بازسازی سوریه کمک‌های مؤثری کنند.

به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ایران با سفری که معاون رئیس جمهوری در رأس یک هیأت گسترده اقتصادی به سوریه داشته، برای حضور در پروسه بازسازی سوریه اهداف مشخصی را پیگیری می‌کند. اینها نشانگر این است که سوریه هم پذیرای کمک ایران برای بازسازی است اما این پرسش مطرح می‌شود که زمینه‌های همکاری تهران و دمشق چیست؟ یکی از زمینه‌هایی که ایران می‌تواند هم از نظر تکنولوژیکی و هم نیروی انسانی در سوریه حضور مؤثری داشته باشد، بازسازی منازل، ساختمان سازی، پل سازی و راهسازی است. ایران در زمینه صنعت نفت و گاز هم می‌تواند مشارکت جدی در سوریه داشته باشد. ایران در خلال جنگ داخلی چند ساله سوریه نیروهایی را با هدف کمک مستشاری به سوریه اعزام کرده است که همچنان به صورت سازمان یافته و منسجم در این کشور حضور دارند و تا حدودی وظایف نظامی برعهده‌شان است. چنانچه پروسه‌های همکاری اقتصادی ایران در سوریه وجه اجرایی به خود بگیرد، این نیروها می‌توانند از پایگاه‌های نظامی ترخیص شده و جذب پروژه‌های اقتصادی شوند. اما نکته دیگر اینکه پروسه مشارکت ایران در بازسازی اقتصادی سوریه در حال حاضر باید با سرعت زیادی پیگیری و اجرایی شود زیرا اگر کشورهای دیگر از جمله امریکایی‌ها و سعودی‌ها هم وارد شوند، عرصه عمل ایران در حوزه‌های مورد نیاز سوریه محدود شده و از انعقاد قراردادهای سودآور محروم خواهد شد.

عقلانیت انقلابی

صبح نو: روش برخورد و اعمال فشار دولتی برای پذیرش FATF که مجموعه‌ای از کنوانسیون‌ها، موافقت‌نامه‌ها و سازمان‌های مالی است، زنده‌کننده خاطره برجام است که در دومی ضمانت‌ها و شروطی وجود داشت و در اولی فقط هشدارهایی است و ابهام‌هایی فراوان. آنچه بیش از پیش شرایط را حساس کرده، تلاشی است که برای ایجاد دوقطبی در قبال این موضوع شکل گرفته که در آن عجله برای تصویب به انحای مختلف توصیه می‌شود و حتی فضاهایی در بازار سرمایه (نظیر نرخ ارز) شکل می‌گیرد که این گمانه را دامن می‌زند که غیر از گفتاردرمانی و نامه‌پراکنی، ظاهراً اقدامات دیگری هم در دستور کار قرار دارد و در برابر، تهییج افکار عمومی منتقد برای رد کردن FATF که فعلاً بخش پالرموی آن در دستور کار است. راه چاره چیست؟ اولاً باید بتوان حوزه عمومی را نسبت به این مسأله آگاه کرد؛ البته دشواری و پیچیدگی موضوع به حدی است که بحث‌های کارشناسی را نیز به سرانجام نمی‌رساند، اما با این همه باید بتوان مردم را نسبت به این مقوله، روشن کرد. ثانیاً در پی این آگاه‌سازی و اشراف بر ابعاد موضوع، موانع مبارزه با دوقطبی را فراهم آورد، چه اینکه این امر تصمیم‌گیری را تسهیل می‌کند و ثالثاً امکان تحقق عقلانیت را برای همه تصمیم‌گیران فراهم کرد تا بتوانند از هیاهوهای پوشالی رها شوند.

سلام و علیک ۳ میلیاردی با راننده مینی‌بوس آزادی-ونک!

کیهان: داستان‌سرایی درباره لزوم تصویب لوایح FATF به سطح جالب و بی‌سابقه‌ای رسیده است. حامیان اوایل مدعی بودند اینکه برجام دستاوردی ندارد اصلاً به همین خاطر است و تا وقتی به دستورات FATF عمل نکنیم چیزی عایدمان نمی‌شود و حل مشکلات و مبادلات بانکی در گرو عمل به دستورات آن و پذیرش و تصویب لوایح مربوطه است. البته این نکته هم گفتنی است که اصل کار مانند اغلب کارهای دولت در خفا و محرمانه انجام شد و آقای طیب‌نیا وزیر اقتصاد دولت یازدهم خرداد ۹۵ با هدایت وزارت امور خارجه سند دستورات ۴۱ گانه این نهاد بین‌الدولی را امضا کرد.

با ورود فنی منتقدان به میدان و طرح سؤالات و انتقادات جدی در این مورد، بالاخره آقای ظریف که ۴ ماه پیش، برای دفاع از تصویب CFT (کنوانسیون مقابله با تامین مالی تروریسم، یکی از لوایح چهارگانه) به مجلس شورای اسلامی رفته بود در پاسخ به این سؤال که چه تضمینی وجود دارد تصویب این لایحه مشکلی را حل کند، گفت: «نه بنده و نه رئیس جمهور نمی‌توانیم تضمین بدهیم که با پیوستن به این لایحه مشکلات ما حل خواهد شد اما می‌توانیم تضمین بدهیم که با پیوستن به این لایحه آمریکا بهانه برای افزایش فشار بر معاملات ما پیدا نخواهد کرد.»

یکی از متهمان این پرونده عجیب و غریب، اولین وزیر کار دولت نهم است که پس از حدود یک سال از وزارت استعفا می‌دهد. پرویز کاظمی در مصاحبه‌ای درباره آخرین جلسه خود با احمدی‌نژاد پیش از استعفا و در مقابل پیشنهاد کار در بخشی دیگر می‌گوید: «گفتم شما اصلاً نگران من نباشید. من گواهینامه رانندگی دارم. مینی‌بوس می‌خرم. از میدان آزادی تا ونک می‌روم و مسافر هم می‌زنم!» اما جناب وزیر سابق به‌جای رانندگی مینی‌بوس در خط آزادی-ونک، رئیس هیئت مدیره بانک سرمایه می‌شود. در جلسه سوم دادگاه، قاضی از وی می‌پرسد شما رحمت‌الله اسدی را می‌شناسید؟ کاظمی پاسخ داد: بله. قاضی پرسید ایشان چه ارتباطی با شما دارند؟ کاظمی گفت: با هم سلام و علیکی داشتیم! قاضی پرسید: آیا کار مالی و بانکی هم داشته‌اید؟ متهم پاسخ داد: خیر. قاضی می‌گوید اما وی با نامه‌ای جعلی از یکی از شعب بانک سرمایه ۳ میلیارد تومان پول به حساب همسر شما واریز کرده است. متهم که جواب خاصی برای گفتن ندارد اما در جلسه بعدی (دیروز) پاسخ جالبی می‌دهد و می‌گوید شرکتی کره‌ای سی میلیون یورو از دولت طلب داشت و کارش گیر بود و من به آنها مشاوره دادم و آن ۳ میلیارد حق مشاوره من بود! وقتی هم که قاضی می‌پرسد پس چرا به جای حساب خودتان به حساب همسرتان واریز شد، متهم جوابی ندارد.

آقای روحانی محترم! آقای ظریف عزیز! ۸ وزیر گرامی که نامه می‌نویسید تا مسیر مشخص و قانونی را دور بزنید و لوایح FATF تصویب شود، مشکلات اصلی مردم و کشور آن چیزهایی نیست که شما فکر می‌کنید. مشکلات بانکی ما همین معدود آدم‌هایی هستند که نقدینگی عظیم کشور را به جای انداختن در مسیر تولید و رونق اقتصادی و حمایت از کارگر و کارخانه، در جیب بی‌انتهای کسانی می‌ریزند که بیشتر آن را خرج خرید ملک و املاک در خارج می‌کنند و با ته‌مانده‌اش برای مردم سریال مثلث عشقی می‌سازند تا «شهرزاد» برایشان قصه هزار و یک شب بگوید و سرگرمشان کند.

فرانسه میدان جدال سرخ و زرد

وطن امروز: راست افراطی با حمایت پنهانی از جلیقه‌زرها و دامن زدن به تنش‌ها، خیز بزرگی برای انتخابات ریاست جمهوری برداشته است. همزمان با این تحولات داخلی، تحت تاثیر عوامل بین‌المللی نیز راست‌گرایی در سراسر جهان سرمایه‌داری نه تنها در حال گسترش است، بلکه در برخی کشورها نیز قدرت را به دست گرفته است. ما این پدیده را در آمریکا شاهد هستیم و همین مساله خود را به نحو دیگری در برزیل نشان داده است، بنابراین احتمال تکرار این تجربه در اروپا نیز بسیار جدی خواهد بود. این تحولات داخلی و پارامترهای تاثیرگذار بین‌المللی، رئیس‌جمهور فرانسه و تیم حاکم بر ایزه را بسیار نگران کرده و آنان را به در پیش گرفتن سیاست‌های متناقض و متنوع مجبور کرده است.

سیاست‌های کنونی سرمایه‌داری جهانی قابل دوام نیست، سرمایه‌داری به یک نوع بازنگری و بازبینی همه‌جانبه نیاز دارد و در صورتی که این بازبینی انجام نشود نه تنها فرانسه بلکه همه کشورهای غربی در معرض بحران و روی کارآمدن راست‌های رادیکال قرار دارند. در این میان و به علت عدم پیگیری توافق کامل با جلیقه‌زرها، افزایش تدریجی راست

افراطی و همچنین بحران فراگیر سرمایه‌داری، مکرون به یک اشتباه استراتژیک دست زد. مکرون با راه‌اندازی جریان موسوم به «شال‌قرمزها» به نوعی از صف‌آرایی در مقابل جلیقه‌زردها و مخالفان خود دست زد. صورتی که امواج این تنش به میان توده‌ها کشیده شود قابل کنترل نیست و این موضوع، بنیان‌های مدنی و دموکراتیک فرانسه را سست می‌کند و این کشور را نیز به یک انقلاب درونی خواهد کشاند، بنابراین مجموعه‌ای از تحولات و بویژه اشتباه استراتژیک رئیس‌جمهور فرانسه برای استفاده از کارت شال‌قرمزها این کشور را در معرض تهدیدات جدید و جدی قرار خواهد داد.

از اقدام نظامی تا تحریم نفتی

صنعت: دولت آمریکا خبر از تحریم نفتی ونزوئلا داده است. نیکلاس مادورو اعلام کرده که علیه تحریم‌های نفتی این کشور از سوی آمریکا شکایت خواهد کرد. درآمدهای نفتی، مهم‌ترین منبع مالی دولت ونزوئلاست. در نخستین ساعات بامدادی دیروز تحریم نفتی ونزوئلا از سوی آمریکا اعلام شد. موضوع بر سر تحریم شرکت نفتی دولتی پترولئوس دی ونزوئلا است. درآمدهای نفتی باوجود تنگناهای مالی که دولت این کشور را در بر گرفته، همچنان اصلی‌ترین منبع مالی ونزوئلا به شمار می‌آید. از این‌رو، تحریم نفتی ونزوئلا می‌تواند دولت نیکلاس مادورو را تحت فشار زیادی قرار دهد. مادورو در واکنش خود نسبت به تحریم‌های نفتی ونزوئلا از سوی آمریکا اعلام کرده است که حاضر نیست بدون مبارزه از درآمدهای نفتی چشم‌پوشی کند. رییس‌جمهوری ونزوئلا تحریم‌های نفتی این کشور از سوی آمریکا را غیرقانونی خواند و اعلام کرد که علیه این تصمیم آمریکا به مراجع بین‌المللی شکایت خواهد کرد. مادورو، سیاست آمریکا در قبال شرکت سیتگو را نامشروع نامید و تلاش آمریکا برای قطع شریان مالی این شرکت با شرکت ملی نفت ونزوئلا را نوعی سرقت ارزیابی کرد.

دولت ونزوئلا معامله آزاد ارز را ممنوع کرده بود و به همین دلیل دسترسی افراد و شرکت‌های خصوصی به ارز بسیار محدود و دشوار شده بود. در چنین شرایطی بخشی از تقاضای ارز در ونزوئلا به بازار آزاد که دولت آن را به رسمیت نمی‌شناسد و بازار سیاه لقب داده، منتقل شده بود. نرخ ارز در این بازار گاه تا ۳۰ برابر بالاتر از نرخ رسمی می‌رسید. با این وجود دولت همچنان نرخ برابری بولیوار در برابر دلار آمریکا را به طور مصنوعی ثابت نگه می‌داشت. دولت نیکلاس مادورو در راستای مبارزه با بازار سیاه ارز، ماه آوریل گذشته یکی از صراف‌های غیررسمی را به اتهام تروریسم مالی بازداشت و محاکمه کرد.

